

วันที ๑ เดือน ๕-๕ พ.ศ. ๕๗๖ หน้า ๑๓

กลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์บ้านเนินตะแบก 'สระแก้ว' ตัวอย่างความสำเร็จการพึ่งตนเอง

ปัจจุบันต้นทุนการผลิตของเกษตรกรไม่ว่าจะปลูกข้าว พืชผัก หรือไม้ผลต่างก็มีต้นทุนการผลิตที่มีแนวโน้มสูงขึ้นไปตามราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ขณะที่ราคาจำหน่ายพืชผลทางการเกษตรกลับมีทิศทางที่ผันผวนไปตามความต้องการของตลาด ฉะนั้นการปรับลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรให้ได้มากที่สุดน่าจะเป็นหนทางรอดอย่างยั่งยืนและมั่นคง

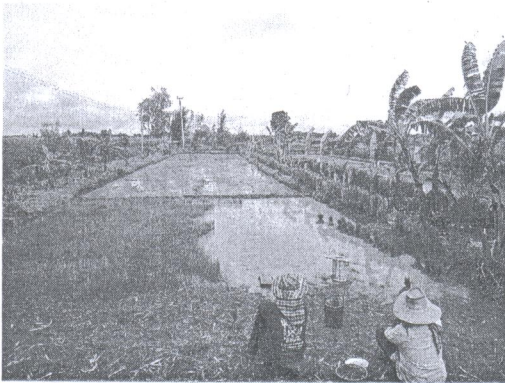
นายวิญญู เสมียนรัมย์ ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 2 กรมพัฒนาที่ดิน กล่าวว่า พฤติกรรมของเกษตรกรส่วนใหญ่ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว จะไม่ค่อยสนใจการผลิตปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ไว้ใช้เอง เนื่องจากเกษตรกรมีการปลูกพืชหลากหลาย ทั้งทำไร่ด้วย ทำนาด้วย ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีเวลาทำปุ๋ยเอง จะอาศัยการหาซื้อปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ยาฆ่าหญ้า สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ซึ่งสะดวก รวดเร็วกว่า แต่พฤติกรรมดังกล่าวไม่จะเป็นการใช้ปุ๋ยเคมี สารเคมีอย่างยาวนานและปริมาณที่มากเกินไปจนก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม ประกอบกับไม่มีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างถูกวิธี ทำให้ผลผลิตพืชตกต่ำ ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ขณะที่ราคาจำหน่ายผลผลิตไม่คุ้มค่างับการลงทุน

ที่ผ่านมาสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว ได้ส่งเสริมให้เกษตรกรตระหนักถึงความสำคัญของการปรับปรุงบำรุงดินด้วยพืชปุ๋ยสด คือการปลูกพืชตระกูลถั่วอย่างปอเทือง ถั่วพรี เพื่อโลกอบเพิ่มอินทรีย์วัตถุให้กับดิน เวลาปลูกพืชในฤดูกาลต่อไปจะช่วยลดการใช้ปุ๋ยเคมีลงได้ไม่ต่ำกว่าครึ่ง รวมถึงสาธิตการทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพจากสารเร่ง พด. การทำสารขับไล่แมลงจากพืชสมุนไพร รวมถึงการถ่ายทอดความรู้และนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินทุกรูปแบบให้กับเกษตรกรตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

ตัวอย่างการดำเนินงานที่เห็นผลเป็นรูปธรรมหนึ่งของสถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว คือการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีบ้านเนินตะแบก ตำบลเขาสวนกสิ อำเภอบางขัน จังหวัดสระแก้ว ที่สามารถรวมกลุ่มเกษตรกรผลิตข้าว

พอใจ สุขภาพของเกษตรกรที่นี่ดีขึ้น คุณภาพชีวิตก็ดีขึ้นตามไปด้วย นายวิญญูกล่าวเพิ่มเติมว่า กลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์บ้านเนินตะแบก ดำเนินการมาตั้งแต่ปี 2550 มีการรวมกลุ่มสมาชิก 20

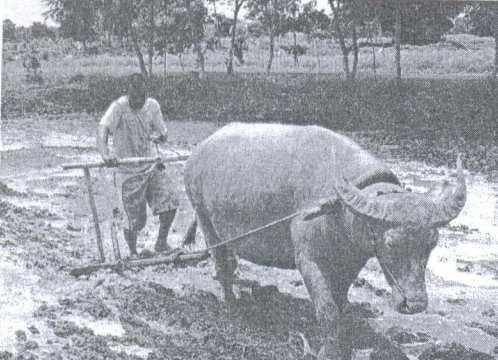

คน ซึ่งมีนายชื่น ศรีกระหวั่น เป็นประธานกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละคนมีความมุ่งมั่นในการผลิตสารอินทรีย์เพื่อลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร ทำให้กลุ่มมีความเข้มแข็งในการร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินกิจกรรม ทั้งการเลี้ยงโค กระบือ นำมูลมาทำปุ๋ย ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การปลูกพืชปุ๋ยสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน การใช้สารเร่ง พด. 1 พด.2 พด.3 พด.7 น้ำหมักชีวภาพ พด.2 ทดแทนการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ที่สำคัญคือการใช้ควายไถนา นอกจากเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยแล้ว ยังช่วยลดต้นทุนการผลิตอย่างมาก เพราะไม่ต้องพึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีราคาสูงขึ้นตลอดเวลา

ผลจากการที่สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว ได้เข้าไปถ่ายทอดความรู้พร้อมสนับสนุนปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นถังหมัก กากน้ำตาล สารเร่ง พด. เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด ให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งมีการตรวจเยี่ยมกลุ่ม และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องปรากฏว่าเกษตรกรมีการนำความรู้และสิ่งต่างๆ ที่สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้วได้เข้าไปส่งเสริมสามารถนำไปใช้ในการผลิตพืชปลอดภัยและพัฒนาการทำผลิตข้าวอินทรีย์ ทั้งข้าวขาวดอกมะลิ 105 ข้าวแอมลิแดง พืชผักสวนครัว

ส่วนผลสัมฤทธิ์ด้านการเปลี่ยนแปลงหลังการใช้อินทรีย์วัตถุในการปรับปรุงบำรุงดิน ทั้งนี้หมักชีวภาพ ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก พืชปุ๋ยสดในการบำรุงดินแล้วพบว่าดินมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น คุณสมบัติของดิน โครงสร้างของดินดีขึ้น การไถพรวนง่ายขึ้น พืชมีการเจริญเติบโตดี ผลผลิตสูงขึ้น เกษตรกรไม่มีการใช้ปุ๋ยเคมีในการผลิตข้าว ทำให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นประมาณไร่ละ 50 กิโลกรัม รายได้เพิ่มขึ้นจากการขายข้าวสารก็โลกรั่มละ 50 บาท พืชผักสวนครัว ซึ่งนำไปจำหน่าย ณ พิพิธภัณฑการเกษตรเดือนละครั้ง และการจำหน่ายให้กับผู้บริโภคโดยตรง สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับเกษตรกรได้เป็นอย่างดี

หากเกษตรกรท่านใดสนใจแนวทางการทำเกษตรลดการใช้สารเคมีอย่างกลุ่มเกษตรกรฯ บ้านเนินตะแบก สามารถติดต่อได้ที่สถานีพัฒนาที่ดินสระแก้ว หรือที่นายชื่น ศรีกระหวั่น เลขที่ 68 หมู่ที่ 6 ตำบลเขาสวนกสิ อำเภอบางขัน จังหวัดสระแก้ว โทร. 08-7128-5235 เพราะนอกจากนายชื่น จะเป็นประธานกลุ่มเกษตรกรฯ บ้านเนินตะแบก ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นศูนย์เรียนรู้การพัฒนาที่ดินตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เป็นศูนย์กลางให้บริการงานพัฒนาที่ดินแก่เกษตรกรในพื้นที่อำเภอบางขันตลอดจนผู้สนใจที่จะมาศึกษาดูงานได้ด้วย

อินทรีย์จำหน่ายกันเอง โดยลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก หันมาพึ่งพาการใช้ควายไถนาแทนเครื่องจักรกล การใช้ปุ๋ยที่ผลิตเองแทนปุ๋ยเคมีทำให้ต้นทุนการผลิตลดลงอย่างมาก และได้ผลตอบแทนเป็นที่น่า